

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Майя НІКОЛАЄВА
» серпень 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за професійним спрямуванням (новогрецька)»
(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 291 міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітньо-професійна/наукова програма: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (назва ОПП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (новогрецька)». Одеса: ОНУ, 2024. 19 с.

Розробники: **Сніговська Оксана, к. пед. наук, в.о. зав. кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій; Малахиті Андрій, старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій

Протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри _____ (Оксана СНІГОВСЬКА)
(підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії _____ (Юлія МАЙСТРЕНКО)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) _____ факультету

Протокол № 1 від "30" серпня 20__ р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)
(підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

**Опис навчальної дисципліни
«Іноземна мова за професійним спрямуванням (новогрецька)»**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
<p>Загальна кількість кредитів – 17,5 годин – 525</p> <p>змістових модулів – 3</p>	<p>Галузь знань <u>29 міжнародні відносини</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</u> (код і назва)</p> <p>Рівень вищої освіти: <i>перший (бакалаврський)</i></p>	<i>Обов’язкова / Дисципліна вільного вибору</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	
		<i>Семестр</i>	
		5-й і 6-й	
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		130 год – 5-й сем.;	
		130 год – 6-й сем.	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
135 год – 5-й сем.;			
130 год – 6-й сем.			
<p align="center">Форма підсумкового контролю: <i>Іспит – 5-й семестр. Залік – 6-й семестр.</i></p>			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: опрацювати навички вживання основних граматичних структур, без яких неможливо розуміння і грамотне оформлення мови; формувати мовленнєві навички з грецької літератури; продовжити вивчення історії, релігії, культури Греції й Кіпру, розвивати стійкий інтерес здобувачів до здійснення діяльності самостійного читання історичних грецьких видань, формувати вміння та навички аналізу, оцінки поданого матеріалу, ефективного спілкування в усній і письмовій формах.

Завдання: розвивати вміння та навички з усіх видів мовної і мовленнєвої діяльності в контексті основних комунікативних цілей: розуміння історичних текстів, мовлення, перекладу текстів за спеціальною тематикою, анування матеріалів іноземною мовою, виступів з усними доповідями щодо хронології подій у Греції й на Кіпрі, написання різноманітних есе з грецької літератури.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей, як-от:

ЗК04 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

СК07 Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК09 Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК12 Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач/-ка вищої освіти повинен/-на:

РН10 Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН12 Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН17 Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Мовний аспект

Тема 1. Прикметники 1 категорії на -ος, -η / -(ι)α, -ο. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.

Тема 2. Прикметники 2 категорії на -ύς, -ιά (-εία), -ύ. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.

Тема 3. Прикметники 3 категорії на -ής, -ιά, -ί. Винятки.

Тема 4. Прикметники 4 категорії на -ης, -α, -ικο και -άς, -ού, -άδικο. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.

Тема 5. Прикметники 5 категорії на -ής, -ής, -ές/ -ώδης, -ώδης, -ώδες. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Мовленнєвий аспект («Еллінізм в Україні»)

Тема 6. Давні греки – колоністи на берегах Північного Причорномор'я. Перші колонії на берегах Чорного і Азовського моря. Розвиток сільського господарства, ремесла, торгівлі та культури.

Тема 7. Міцні зв'язки Київської Русі з грецькою Візантійською імперією. Корсунь. Міждержавні договори, як наслідок походів слов'ян на Візантію в 860 і 907 рр. Міждержавні договори. Торговельні шляхи. Просвітителі слов'ян Кирило і Мефодій. Бібліотеки. Архітектура.

Тема 8. Грецькі православні церковні товариства та їхній значний внесок у розвиток української культури й освіти XVI-XVII ст. Острозька академія. Друкар Іван Федоров. Львівське братство. Київська академія. Богдан Хмельницький.

Тема 9. Переселення греків Криму до Надазов'я (м. Маріуполь). Митрополит Ігнатій. Сільське господарство, скотарство, бджолярство, садівництво, ремісництво, рибальство греців-переселенців. Маріуполь – торговельний центр Надазов'я.

Тема 10. Крим: протистояння грецького православного християнства ісламу (м. Керч і м. Єні-Кале). Політичні й економічні наслідки підписання Кючук-Кайнарджийського мирного договору між Російською імперією та Османською імперією (1774 р.). Еволюція грецьких громад Керчі, Єні-Кале тощо.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Історико-культурний аспект Вступ до лінгвокраїнознавства

Тема 11. Візантійська імперія (IV – XV ст.). Костянтин Великий. Заснування нової столиці. Міланський едикт. Флавій Клавдій Юліан (Юліан II Відступник). Феодосій I Великий і його сини. Константинопольський університет Пандідактеріон. Проповідники християнства Кирило і Мефодій. Закон «Αλληλεγγυου / Солідарності» і вплив його скасування на економічну і політичну сфери Візантійської імперії. Протистояння імперії туркам-сельджукам і норманам. Облога та взяття Константинополя військами Четвертого хрестового походу (1204 р). Вторгнення турок-османів. Воцаріння Костянтина IX Палеолога. Прихід до влади османського султана Мехмеда II Фатіха (Завойовника). Облога і падіння Константинополя (1453 р).

Тема 12. Греки Османської імперії (XV ст. – 1821 р.). Економічна діяльність греків: сільське господарство, скотарство, внутрішня і зовнішня торгівля (коробейники, ярмарки, каравани, грецький торговельний флот), кустарне виробництво («привілей громади», податки). Общинні старости та освіта в грецьких громадах: «таємні школи», діяльність Косми Етолійського і Адамантиоса Кораїса. Початок грецької національно-визвольної революції 1821-1829 рр: «Філікі Етерія», Іоанн Каподастрія, філеллінізм.

Тема 13. Національно-визвольна боротьба грецького народу проти османського панування (1821-1829 рр.). Священний союз і грецьке питання. Філеллінізм. Перші й

Другі національні збори та їхні рішення. Дві громадянські війни між угрупованнями повсталих греків. Адріанопольський мирний договір 1829 р. Лондонський протокол 1830 р. Реформи першого президента Греції Іоанна Каподістрії (1776-1831 рр.).

Тема 14. Континентальна Греція: Фессалія, Епір, Македонія, Фракія.

Тема 15. Острівна Греція: Споради, Кіклади, Додеканес, Крит, Евбея, острови Східного Егейського моря.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього о	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Мовний аспект										
Тема 1. Прикметники 1 категорії на -ος, -η / -(ι)α, -ο. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.	30		20		10					
Тема 2. Прикметники 2 категорії на -ύς, -ιά (-εία), -ύ. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.	30		20		10					
Тема 3. Прикметники 3 категорії на -ής, -ιά, -ί. Винятки.	20		10		10					
Тема 4. Прикметники 4 категорії на -ης, -α, -ικο και -άς, -ού, -άδικο. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.	40		20		20					
Тема 5. Прикметники 5 категорії на -ής, -ής, -ές/ -ώδης, -ώδης, -ώδες. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.	40		20		20					
<i>Разом за змістовим модулем I</i>	160		90		70					

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Мовленнєвий аспект									
(«Еллінізм в Україні»)									
Тема 6. Давні греки-колоністи на берегах Північного Причорномор'я.	35		15		20				
Тема 7. Міцні зв'язки Київської Русі з грецькою Візантійською імперією.	35		15		20				
Тема 8. Грецькі православні церковні товариства та їхній значний внесок у розвиток української культури й освіти XVI-XVII ст.	40		20		20				
Тема 9. Переселення греків Криму до Надазов'я (м. Маріуполь).	40		20		20				
Тема 10. Крим: протистояння грецького православного християнства ісламу (м. Керч і м. Єні-Кале).	40		20		20				
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	190		90		100				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Історико-культурний аспект									
Вступ до лінгвокраїнознавства									
Тема 11. Візантійська імперія (IV – XV ст.)	40		20		20				
Тема 12. Греки Османської імперії (XV ст. – 1821 р.).	40		20		20				
Тема 13. Національно-визвольна боротьба грецького народу проти османського панування (1821-1829 рр.).	40		20		20				
Тема 14. Континентальна Греція: Фессалія, Епір, Македонія, Фракія.	38		20		18				
Тема 15. Острівна Греція: Споради, Кіклади, Додеканес, Крит, Евбея, острови Східного Егейського моря.	37		20		17				
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	175		80		95				
Усього годин	525		260		265				

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Прикметники 1 категорії на -ος, -η / -(ι)α, -ο. 1.1. Відмінювання прикметників 1 категорії на -ος, -η / -(ι)α, -ο. 1.2. Винятки прикметників. 1.3. Утворення прислівників на -α, -α≠-ως. 1.4. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників (πιο, -ότερος/-η/-ο). 1.5. Винятки ступенів порівняння прикметників і прислівників.	20
2.	Тема 2. Прикметники 2 категорії на -ύς, -ιά (-εία), -ύ. 2.1. Відмінювання прикметників 2 категорії на -ύς, -ιά (-εία), -ύ. 2.2. Утворення прислівників (-ια). 2.3. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників (πιο, -ότερος/-η/-ο). 2.4. Винятки.	20
3.	Тема 3. Прикметники 3 категорії на -ής, -ιά, -ί. 3.1. Відмінювання прикметників 3 категорії на -ής, -ιά, -ί. 3.2. Винятки.	10
4.	Тема 4. Прикметники 4 категорії на -ης, -α, -ικο και -άς, -ού, -άδικο. 4.1. Відмінювання прикметників 4 категорії на -ης, -α, -ικο 4.2. Відмінювання прикметників 4 категорії на -άς, -ού, -άδικο. 4.3. Утворення прислівників (-ικα). 4.4. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників (πιο). 4.5. Винятки.	20
5.	Тема 5. Прикметники 5 категорії на -ής, -ής, -ές/ -ώδης, -ώδης, -ώδες. 5.1. Відмінювання прикметників 5 категорії на -ής, -ής, -ές. 5.2. Відмінювання прикметників 5 категорії на -ώδης, -ώδης, -ώδες. 5.3. Утворення прислівників (ως). 5.4. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників (-έστερος/-η/-ο). 5.5. Винятки.	20
6.	Тема 6. Давні греки – колоністи на берегах Північного Причорномор'я. 6.1. Перші колонії на берегах Чорного і Азовського моря. 6.2. Розвиток сільського господарства, ремесла, торгівлі та культури.	15
7.	Тема 7. Міцні зв'язки Київської Русі з грецькою Візантійською імперією. 7.1. Корсунь. 7.2. Міждержавні договори як наслідок походів слов'ян на Візантію в 860 і 907 рр. 7.3. Торговельні шляхи. 7.4. Просвітителі слов'ян Кирило і Мефодій. 7.5. Бібліотеки. 7.6. Архітектура.	15

8.	<p>Тема 8. Грецькі православні церковні товариства та їхній значний внесок у розвиток української культури й освіти XVI-XVII ст.</p> <p>8.1. Острозька академія. 8.2. Друкар Іван Федоров. 8.3. Львівське братство. 8.4. Київська академія. 8.5. Богдан Хмельницький.</p>	20
9.	<p>Тема 9. Переселення греків Криму до Надазов'я (м. Маріуполь).</p> <p>9.1. Митрополит Ігнатій. 9.2. Сільське господарство, скотарство, бджолярство, садівництво, ремісництво, рибальство греків-переселенців. 9.3. Маріуполь – торговельний центр Надазов'я.</p>	20
10.	<p>Тема 10. Крим: протистояння грецького православного християнства ісламу (м. Керч і м. Єні-Кале).</p> <p>10.1. Політичні й економічні наслідки підписання Кючук-Кайнарджийського мирного договору між Російською імперією та Османською імперією (1774 р.). 10.2. Еволюція грецьких громад Керчі, Єні-Кале тощо.</p>	20
11.	<p>Тема 11. Візантійська імперія (IV – XV ст.)</p> <p>11.1. Костянтин Великий. 11.2. Заснування нової столиці. 11.3. Міланський едикт. 11.4. Флавій Клавдій Юліан (Юліан II Відступник). 11.5. Феодосій I Великий і його сини. 11.6. Константинопольський університет Пандідактеріон. 11.7. Проповідники християнства Кирило і Мефодій. 11.8. Закон «Солідарності» і вплив його скасування на економічну і політичну сфери Візантійської імперії. 11.9. Протистояння імперії туркам-сельджукам і норманам. 11.10. Облога та взяття Константинополя військами Четвертого хрестового походу (1204 р). 11.11. Вторгнення турок-османів. 11.12. Воцаріння Костянтина IX Палеолога. 11.13. Прихід до влади османського султана Мехмеда II Фатіха (Завойовника). 11.14. Облога і падіння Константинополя (1453 р).</p>	20
12.	<p>Тема 12. Греки Османської імперії (XV ст. – 1821 р.).</p> <p>12.1. Економічна діяльність греків: сільське господарство, скотарство, внутрішня і зовнішня торгівля (коробейники, ярмарки, каравани, грецький торговельний флот), кустарне виробництво («привілей громади», податки). 12.2. Общинні старости та освіта в грецьких громадах: «таємні школи», діяльність Косми Етолійського і Адамантіоса Кораїса. 12.3. Початок грецької національно-визвольної революції 1821-1829 рр: «Філікі Етерія», Іоанн Каподістрія, філеллізм.</p>	20

13.	Тема 13. Національно-визвольна боротьба грецького народу проти османського панування (1821-1829 рр.). 13.1. Священний союз і грецьке питання. Філеєлінізм. 13.2. Перші й Другі національні збори та їхні рішення. 13.3. Дві громадянські війни між угрупованнями повсталих греків. Адріанопольський мирний договір 1829 р. 13.4. Лондонський протокол 1830 р. 13.5. Реформи першого президента Греції Іоанна Каподістрії (1776-1831 рр.).	20
14.	Тема 14. Континентальна Греція. 14.1. Фессалія. 14.2. Епір. 14.3. Македонія. 14.4. Фракія.	20
15.	Тема 15. Острівна Греція. 15.1. Споради. 15.2. Кіклади. 15.3. Додеканес. 15.4. Крит. 15.5. Евбея. 15.6. Острови Східного Егейського моря.	20
	Разом	260

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Прикметники 1 категорії на -ος, -η / -(ι)α, -ο. 1.1.-1.5. Вивчити правила відмінювання прикметників 1 категорії на -ος, -η / -(ι)α, -ο і утворення прислівників (-α, -α≠-ως), а також утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників (πιο, -ότερος/-η/-ο). Скласти таблицю. Опрацювати практичні завдання. Виписати винятки до таблиці.	10
2.	Тема 2. Прикметники 2 категорії на -ύς, -ιά (-εία), -ύ. 2.1.-2.4. Вивчити правила відмінювання прикметників 2 категорії на -ύς, -ιά (-εία), -ύ, а також утворення прислівників (-ια), ступенів порівняння прикметників і прислівників (πιο, -ύτερος/-η/-ο). Скласти таблицю. Опрацювати практичні завдання. Виписати винятки до таблиці.	10
3.	Тема 3. Прикметники 3 категорії на -ής, -ιά, -ί. 3.1.-3.2. Вивчити правила відмінювання прикметників 3 категорії на -ής, -ιά, -ί. Скласти таблицю. Опрацювати практичні завдання. Виписати винятки до таблиці.	10

4.	Тема 4. Прикметники 4 категорії на -ης, -α, -ικο και -άς, -ού, -άδικο. 4.1.-4.5. Вивчити правила відмінювання прикметників 4 категорії на -ης, -α, -ικο και -άς, -ού, -άδικο, утворення прислівників (-ικα), ступенів порівняння прикметників і прислівників (πιο). Скласти таблицю. Опрацювати практичні завдання. Виписати винятки до таблиці.	20
5.	Тема 5. Прикметники 5 категорії на -ής, -ής, -ές/ -ώδης, -ώδης, -ώδες. 5.1.-5.5. Вивчити правила відмінювання прикметників 5 категорії на -ής, -ής, -ές/ -ώδης, -ώδης, -ώδες, утворення прислівників (ως), ступенів порівняння прикметників і прислівників (-έστερος/-η/-ο). Скласти таблицю. Опрацювати практичні завдання. Виписати винятки до таблиці.	20
6.	Тема 6. Давні греки-колоністи на берегах Північного Причорномор'я. 6.1.-6.2. Підготувати презентацію в форматі PowerPoint за темою «Велика грецька колонізація».	20
7.	Тема 7. Міцні зв'язки Київської Русі з грецькою Візантійською імперією. 7.2.-7.3. Підготувати есе про міждержавні договори як наслідок походів слов'ян на Візантію в 860 і 907 рр.	20
8.	Тема 8. Грецькі православні церковні товариства та їхній значний внесок у розвиток української культури й освіти XVI-XVII ст. 8.3- 8.4. Проаналізувати діяльність церковних товариств та їхнього внеску в розвиток української культури й освіти XVI-XVII ст.	20
9.	Тема 9. Переселення греків Криму до Надазов'я (м. Маріуполь). 9.1. Знайти в Інтернеті і зробити підбірку цифрових світлин і відеоматеріалів про м. Маріуполь та історію його заснування.	20
10.	Тема 10. Крим: протистояння грецького православного християнства ісламу (м. Керч і м. Єні-Кале). 10.1. Проаналізувати причини поступової втрати свого стратегічного значення фортецями Керч й Єні-Кале.	20
11.	Тема 11. Візантійська імперія (IV – XV ст.). 11.1.-11.4.-11.5.-11.7. Підготувати презентацію в форматі PowerPoint за темою на вибір: «Костянтин Великий», «Флавій Клавдій Юліан (Юліан II Відступник)», «Феодосій I Великий», «Кирило і Мефодій».	20
12.	Тема 12. Греки Османської імперії (XV ст. – 1821 р.). 12.3. Проаналізувати діяльність таємної організації «Філікі Етерія» та дати оцінку її внеску в підготовку підґрунтя грецької національно-визвольної революції 1821-1829 рр.	20
13.	Тема 13. Національно-визвольна боротьба грецького народу проти османського панування (1821-1829 рр.). 13.3.-13.4.-13.5. Підготувати есе за темою на вибір: «Адріанопольський мирний договір 1829 р.», «Лондонський протокол 1830 р.», «Реформи першого президента Греції Іоанна Каподістрії (1776-1831 рр.)».	20

14.	Тема 14. Ознайомитися з особливостями адміністративного ділення континентальної Греції. 14.1-14.4. Підготувати доповідь про Фессалію, Епір, Македонію, Фракію (за вибором).	18
15.	Тема 15. Підготувати карту розташування островів Греції. 15.1.-15.6. За допомогою Power Point-презентації розповісти про один із грецьких островів: Споради, Кіклади, Додеканес, Крит, Евбея, острови Східного Егейського моря.	17
	Разом	265

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються як загальнонаукові, так і спеціальні методи навчання. Зокрема, словесні методи: дискусія, полеміка, бесіда; наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація.

Методи виконання практичних завдань, спрямовані на формування теоретичних знань, практичних умінь і особистісних якостей здобувачів: реферування, конспектування, есе; виконання логічно обумовлених завдань. Активні методи: «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота, з метою поглиблення знань та формування вмінь, уміщує роботу з текстовим матеріалом, навчально-методичною літературою, результатами наукових досліджень; виконанням практичних завдань, написання реферату, есе для висловлення власної точки зору та власних думок, підготовку презентацій.

Основні методи навчання іноземній мові за професійним спрямуванням (новогрецькій) визначено, як граматично-перекладний, аудіо-лінгвальний, комунікативний підхід та різні альтернативні методи.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Об'єктами контролю виступають навички і вміння здобувачів здійснювати мовленнєву діяльність у говорінні, аудіюванні, читанні, письмі у межах засвоєного мовного, мовленнєвого та історико-культурного матеріалу. Форми контролю націлені на перевірку знань і навичок, які здобувачі опанували протягом курсу, і висвітлюють рівень їхньої підготовки з різних аспектів (говоріння, письмо, аудіювання).

При вивченні навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (новогрецька)» здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувачів із певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж року під час проведення аудиторних (практичних) занять та під час виконання самостійної роботи.

Таким чином, відбувається поточне оцінювання:

- Теоретичного програмного матеріалу, що викладається в аудиторії;
- тем, які обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях;
- програмного матеріалу для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та уміщує індивідуальні завдання: реферати, презентації, тематичний тезаурус тощо.

Форма підсумкового контролю – іспит у 5 семестрі та залік у 6 семестрі. Залік виставляється за результатами роботи здобувачів упродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою. Здобувачі одержують підсумкові оцінки за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю набирають 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла менше 60 балів, то він/вона повинен/-на виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він/вона також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою Здобувач освіти Відмінно	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	<p>у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p>	<p>глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі</p>

Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максимум балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	10	здатність здобувача/-ки презентувати доповідь, відповідно до змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Реферат	10	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм новогрецької літературної мови.
Тезаурус	2	вміння здобувача/-ки працювати зі спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Практичне завдання	2	самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

11. Питання для періодичного і підсумкового контролю

1. Прикметники 1 категорії на -ος, -η / -(1)α, -ο. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.
2. Прикметники 2 категорії на -ύς, -ία (-εία), -ύ. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.
3. Прикметники 3 категорії на -ής, -ία, -ί. Винятки.
4. Прикметники 4 категорії на -ης, -α, -ικο και -άς, -ού, -άδικο. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.
5. Прикметники 5 категорії на -ής, -ής, -ές/ -ώδης, -ώδης, -ώδες. Утворення прислівників. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників. Винятки.
6. Причини великої грецької колонізації.
7. Давньогрецькі назви Чорного і Азовського морів.
8. «Грецький шлях» («Із варягів у греки») й товари, якими торгували купці.
9. Києво-Печерська лавра – центр духовного і культурного життя Києва.
10. Діяльність друкаря Івана Федорова і грецька мова.
11. Греки на службі у гетьмана Богдана Хмельницького.
12. «Справжні греки» і «греко-татари».
13. «Закрите місто» Маріуполь.
14. «Права і свободи» грецького населення Османської імперії.
15. Привілеї і преференції греків, що переселялися до Керчі й Сні-Кале.
16. Значення Міланського едикту в долі християнства Римської імперії.
17. Причини, що змусили імператора Флавія Клавдія Юліана відновити язичницькі культу.
18. Проголошення християнства державною релігією при Феодосії I Великому.
19. Розділ Римської імперії на Західну та Східну частини.
20. Освіта чоловіків і жінок Візантійської імперії.
21. Проповідники Кирило і Мефодій та слов'янська абетка.

22. Дрібні й великі землевласники та вплив на систему оподаткування імперії закону «Солідарності».
23. Економічні й політичні наслідки надання привілеїв венеціанцям.
24. Вплив скасування закону «Солідарності» на економічну і політичну сфери Візантійської імперії.
25. Облога та взяття Константинополя хрестоносцями.
26. Облога Константинополя османським військом і падіння Візантійської імперії.
27. Форми самоврядування греків в часи Османської імперії
28. Феномен «таємних шкіл», освіта в грецьких громадах, грецьке просвітництво в Османській імперії.
29. Діяльність таємної організації «Філікі Етерія» та її внесок в підготовку підґрунтя грецької національно-визвольної революції 1821-1829 рр.
30. Реформи першого президента Греції Іоанна Каподістрії.
31. Континентальна Греція (стислий опис).
32. Острівна Греція (стислий опис).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Форма для іспиту в 5 семестрі

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			
T 1	T 2	T 3	T 6	T 7	T 8	T 11	T 14		
7	7	6	6	7	7	10	10		
20			20			20		40	100

Форма для заліку в 6 семестрі

Поточний та періодичний контроль							Індивідуальні самостійні завдання	Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				
T 4	T 5 –	T 9	T 10	T 12	T 13	T 15		
15	10	15	10	10	8	7		
25		25		25			25	100

Контрольні роботи за змістовими модулями здійснюються у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Підсумковий контроль проводиться в змішаній (письмовій і усній) формі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним / вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Силабус для курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням (новогрецька)» для 3 курсу (бакалаврат). Одеса, 2024. 7 с.
3. Сніговська О.В. Новогрецька мова. Збірник вправ із практичної граматики. Ч.3. Прикметники, прислівники. Київ, 2016. 104 с.
4. Επτά Ημέρες. Η Καθημερινή. Αφιέρωμα. Σ. 2-31. Ιστορία – Ε΄ τάξη. Β'. Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία μεταμορφώνεται (http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2178/Istoria_E-Dimotikou_html-empl/index2.htm)
5. Κέρης Π. Μαυρομάτη. Ο Ελληνισμός στην Ουκρανία από τους Αργοναύτες έως σήμερα. 2022. (<https://www.danioliptes.gr/2022/02/23/o-ellinismos-stin-oukrania-apo-toys-arg/>) тощо.
6. Клас-рум навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (новогрецька)» для 3 курсу (бакалаврат) для 3 курсу: <https://classroom.google.com/c/MTUzMDI3MDkwNzA0?cjc=umja6mv>

14. Рекомендована література

Основна література

1. Сніговська О. В. Новогрецька мова. Збірник вправ із практичної граматики. Ч.3. Прикметники, прислівники. Київ, 2016. 104 с.
2. Гедьо А. В., Араджионі М. А. Політичні причини переселення греків із Криму до Північного Приазов'я у 1778 р. (за архівними джерелами). Сходознавство. 2019. Вип. 84. С. 3–54.
3. Гедьо А. В., Іванюк О. Л. Російська імперія в боротьбі з османським спадком: підкорення народів Кримського ханства. Східний світ. 2022. № 1. С. 5–20.
4. Добролюбська Ю.А. Філлеллізм в сприйнятті європейської культурної традиції. Scientific Journal Virtus. 2021. May # 54. С. 112–116.
5. Історія цивілізації. Україна : у 3 т. Том 1 : Від кіммерійців до Русі (X ст. до н.е. - IX ст.) / уряд. Михайло Відейко. Харків : Фоліо, 2020. 586 с.
6. Історія цивілізації. Україна : у 3 т. Том 2 : Від Русі до Галицького князівства (900 – 1256) / урядник Олена Черненко. Харків : Фоліо, 2021. 592 с.
7. Менько В. Церковні братства в громадсько-політичному та етноконфесійному житті XVI–XVII ст. у світлі української історіографії. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. 2021. Вип. 35. С. 87–96.
8. Нариси з історії України / за ред. І. Смешко. Київ : Саміт-книга, 2020. 104 с.
9. Сніговська О., Маліхіті А. Офіційна і неофіційна дипломатія І. Каподистрії на тлі зародження етеристського руху. Дриновски сборник. Софія – Харків : Видавництво БАН імені проф. Марина Дринова, 2022. Т. XV. С. 161–183.

10. Kaplan Michel. Γιατί το Βυζάντιο; Μια αυτοκρατορία έντεκα αιώνων. Αθήνα : Μεταίχμιο, 2018. 448 σ.
(https://www.academia.edu/42162385/%CE%97_%CE%9C%CE%AC%CE%BD%CE%B7_%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC_%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%88%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%BE%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_1821)
11. Nevelekos Dimos. Η Μάνη κατά την Έναρξη της Επανάστασης του 1821, 2018. Σ. 28.
12. Βασιλείου Φώτης. Βυζάντιο (324-451). Η ανάδυση μιας νέας αυτοκρατορίας. Αθήνα : Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2020. 227 σ.
13. Νεράντζη – Βαρμάζη Βασιλική. Βυζαντινή Ιστορία 324-1453. Θεσσαλονίκη : Γράφημα, 2022. 230 σ.
14. Χιώτης Ευάγγελος. Οι Έλληνες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. 2021 (<https://www.heu.edu.gr/oi-ellines-stin-othomaniki-aytokrator/>)

Додаткова література

1. Αθανασίου Βαλάντης. Από τη Ρώμη στο Βυζάντιο. Το έργο του Μ. Κωνσταντίνου. Σ. 1-11.
(https://www.academia.edu/9657632/%CE%91%CF%80%CF%8C_%CF%84%CE%B7_%CE%A1%CF%8E%CE%BC%CE%B7_%CF%83%CF%84%CE%BF_%CE%92%CF%85%CE%B6%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BF_%CE%A4%CE%BF_%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%BF_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%9C_%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%85)
2. Κεκαυμένος Γεώργιος. Το κρυφό σχολειό. Χρονικό μιας Ιστορίας. Αθήνα : Εναλλακτικές εκδόσεις, 2012. 248 σ.
3. Гедьо А.В. Дипломатична діяльність Іоанна Каподістрії (1776-1831). Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. Серія «Історичні науки» / Дипломатична академія України при МЗС України. Київ, 2016. Випуск 23. Частина I. С. 133–140.
4. Гордієнко Дмитро. Русь у системі зовнішньої політики Візантії першої половини X ст. 2010. С. 1–28.
5. Історія Криму в запитаннях та відповідях / Відп. ред. В. Смолій; Упорядн. Г. Боряк ; НАН України. Інститут історії України. Київ : Наукова думка, 2015. 527 с.
6. Лук'янюк Володимир. Падіння Візантійської імперії (<https://www.jnsm.com.ua/h/0529N/>)
7. Лук'янюк Володимир. Падіння Константинополя (<https://www.jnsm.com.ua/h/0413N/>)
8. Пономарьова І.С. Греки Приазов'я: етнонаціональні процеси в аспекті трансформації традиційної культури (кінець XVIII - початок XXI століття) : дис. на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук : 07. 00. 05 / Київський національний університет імені Т. Шевченка. Київ, 2006. 355 с.
9. Україна крізь віки : у 15 т. Т. 2 : Античні держави Північного Причорномор'я / С. Д. Крижицький, В. М. Зубар, А. С. Русяєва / ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т археол. Київ : Альтернативи, 1998. 351 с.
10. Україна: хронологія розвитку : у 3 т. Т. 1 : 3 давніх часів до пізньої античності / О.О. Григор'єва, Л.Ю. Нескромнюк, М.Г. Белікю, С.А. Горбаненко, Н.М. Артем'єва. Київ : Кріон, 2010. 704 с.
11. Чайка Павло. Візантія і Візантійська імперія – шматочок античності в середня віки (<https://travel-in-time.org/uk/mandrivki-chasom/vizantiya-i-vizantiyska-imperiya-shmatochok-antichnosti-v-seredni-viki/>)

15. Інформаційні ресурси

1. Ιστορία – Ε΄ τάξη. Β'. Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία μεταμορφώνεται (http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2178/Istoria_E-Dimotikou_html-empl/index2.html)
2. Επτά Ημέρες. Η Καθημερινή. Αφιέρωμα. Σ. 2-31.
3. Κέρης Π. Μαυρομάτη. Ο Ελληνισμός στην Ουκρανία από τους Αργοναύτες έως σήμερα. 2022. (<https://www.danioliptes.gr/2022/02/23/o-ellinismos-stin-oukrania-apo-toys-arg/>)
4. Λιαμής Ηλίας. Κρυφό Σχολείο. Η ιστορική αλήθεια. 2023. (<https://www.pemptousia.gr/2023/01/krifo-scholio-i-istoriki-alithia/>)
5. Μαρία Θεμού. Οι πρώτοι Έλληνες της Ουκρανίας – Μια ιστορία 2.600 χρόνων. 2022. (<https://www.mononews.gr/politismos/i-proti-ellines-tis-oukranias-mia-istoria-2-600-chronon>)
6. Візантійська імперія – історія і події (<https://moyaosvita.com.ua/istoriya/vizantijska-imperiya-istoriya-i-podi%d1%97/>)
7. Візантійська імперія (<https://tureligious.com.ua/vizantiyska-imperiia/>)
8. Герман Андрій. Історія переселення греків з Криму до Приазов'я. 2021. (<https://spzh.news/ua/istorija-i-kulytrua/80041-istorija-iskhoda-grekov-iz-kryma-v-azov>)
9. Громенко Сергій. Як Росія будувала Маріуполь на сльозах і крові. 2022. (<https://uifuture.org/publications/yak-rosiya-buduvala-mariupol-na-slozah-i-krovi/>)
10. Основна релігія Візантії. Роль релігії у візантійській цивілізації (<https://yrok.pp.ua/serednya-osvta/11289-osnovna-relgya-vzantyi-rol-relgyi-u-vzantysky-civlzacyi.html>)
11. Основні причини падіння Візантії (<https://yrok.pp.ua/serednya-osvta/13553-osnovn-prichini-padnnya-vzantyi.html>)
12. Поширення християнства і розвиток освіти на території Візантії (<https://stud.com.ua/62320/pedagogika/poshirennya-hristiyanstva-rozvitok-osviti-teritoriyi-vizantiyi>)
13. Шурхало Дмитро. Період України-Русі. Ціни X століття: як руси торгували із греками? 2021. (<https://www.radiosvoboda.org/a/x-stolittya-rus-i-vizantiya/31502218.html>)